

Novo razvrstavanje CLP

CLP = nova europska Uredba za razvrstavanje, označavanje i pakiranje.
Novi CLP piktogrami na etiketama sredstava za zaštitu bilja postupno će zamjeniti stare. **OD 1. LIPNJA 2017.** moći će prodavati/kupovati samo proizvode označene s novim piktogramima.

Novo razvrstavanje CLP

Što je to CLP?

CLP je kratica izraza na engleskom jeziku «**Classification, Labelling and Packaging**» tj. «Razvrstavanje, označavanje i pakiranje» na hrvatskom jeziku.

Cilj Uredbe CLP je jasno prenijeti korisnicima opasnosti i mjere opreza u vezi s kemikalijama, putem **piktograma i standardnih oznaka** koje se nalaze na etiketi.

Ta europska Uredba prenosi međunarodni sustav koji su razvili Ujedinjeni narodi, a karakteriziraju ga oznake H («Hazard» = Opasnost) i oznake P («Precaution» = Oprez); također uključuje i druge **dopunske oznake upozorenja te dopunske elemente označavanja** (oznake EUH).

H oznake se u hrvatskoj verziji Uredbe CLP prevode kao «Oznake upozorenja», a P oznake kao «Oznake obavijesti».

Uredba CLP ne odnosi se samo na sredstva za zaštitu bilja, nego na sve kemikalije. S vremenom će znakovi opasnosti koje poznajemo nestati i ustupiti mjesto novim piktogramima koji će se pojavljivati na svim vrstama proizvoda.

Piktogrami:

Devet novih piktograma zamijenit će stare znakove opasnosti na etiketama.

Npr. GHS05: (GHS se odnosi na "Globalno usklađeni sustav" međunarodno priznatog razvrstavanja i označavanja)

H - EUH i P

Oznake

Oznake H:

Oznake H standardne su oznake koje se odnose na opasnost tvari i njihovih smjesa.

Zamjenjuju oznake R.

Postoje tri vrste oznaka H:

• Fizikalna opasnost	H2xx	Npr. H221	Zapaljivi plin.
• Opasnost za zdravlje	H3xx	Npr. H301	Otrovno ako se proguta.
• Opasnost za okoliš	H4xx	Npr. H411	Otrovno za vodeni okoliš, s dugotrajnim učincima.

Oznaka EUH:

Oznake EUH su standardne dopunske oznake upozorenja, tj. dopunski elementi označavanja, a koje se odnose na opasnost tvari i njihovih smjesa i rezervirane su posebno za Europsku uniju.
Npr. EUH209 Pri uporabi može postati lako zapaljivo.

Oznake P:

Oznake P standardne su oznake kojima se pružaju savjeti za odgovarajuću uporabu tvari i njihovih smjesa. **Zamjenjuju oznake S.**

Postoji pet vrsta oznaka P:

• Opće oznake obavijesti	P1xx	Npr. P102	Čuvati izvan dohvata djece.
• Sprečavanje	P2xx	Npr. P232	Zaštiti od vlage.
• Postupanje	P3xx	Npr. P362	Skinuti zagađenu odjeću.
• Skladištenje	P4xx	Npr. P403	Skladištitи na dobro prozračenom mjestu.
• Odlaganje	P5xx	Npr. P502	Pogledajte proizvođača/dobavljača zatražiti podatke o recikliranju/preradi.

15 glavnih oznaka **EUH i H** koje se najčešće koriste u vezi sa sredstvima za zaštitu bilja

EUH210	Sigurnosno-tehnički list dostupan na zahtjev.
EUH401	Da bi se izbjegli rizici za zdravlje ljudi i okoliš, treba se pridržavati uputa za uporabu.
H410	Vrlo otrovno za vodenı okoliš, s dugotrajnim učincima.
H317	Može izazvati alergijsku reakciju na koži.
H302	Štetno ako se proguta.
H411	Otrovno za vodenı okoliš s dugotrajnim učincima.
H315	Nadražuje kožu.
H319	Uzrokuje jako nadraživanje oka.
H351	Sumnja na moguće uzrokovavanje raka.
H361d	Sumnja na mogućnost štetnog djelovanja na nerođeno dijete.
H318	Uzrokuje teške ozljede oka.
H412	Štetno za vodenı okoliš s dugotrajnim učincima.
H332	Štetno ako se udiše.
H373	Može uzrokovati oštećenje organa tijekom produljene ili ponavljane izloženosti.
H335	Može nadražiti dišni sustav.

15 glavnih oznaka P koje se najčešće koriste u vezi sa sredstvima za zaštitu bilja

P102	Čuvati izvan dohvata djece.
P201	Prije uporabe pribaviti posebne upute.
P261	Izbjegavati udisanje prašine/dima/plina/magle/pare/aerosola.
P270	Pri rukovanju proizvodom ne jesti, pitи niti pušiti.
P272	Zagađena radna odjeća ne smije se iznositi izvan radnog prostora.
P273	Izbjegavati ispuštanje u okoliš.
P280	Nositi zaštitne rukavice/zaštitno odijelo/zaštitu za oči/zaštitu za lice.
P284	[U slučaju nedovoljne ventilacije] nositi sredstva za zaštitu dišnog sustava.
P302 + P352	U SLUČAJU DODIRA S KOŽOM: oprati velikom količinom vode/...
P304 + P340	AKO SE UDIŠE: premjestiti osobu na svježi zrak i postaviti ju u položaj koji olakšava disanje.
P305 + P351 + P338	U SLUČAJU DODIRA S OČIMA: oprezno ispirati vodom nekoliko minuta. Ukloniti kontaktne leće ukoliko ih nosite i ako se one lako uklanjuju. Nastaviti ispiranje.
P308 + P311	U SLUČAJU izloženosti ili sumnje na izloženost: nazvati CENTAR ZA KONTROLU OTROVANJA/lječnika/...
P363	Oprati zagađenu odjeću prije ponovne uporabe.
P391	Sakupiti proliveno/rasuto.
P501	Odložiti sadržaj/spremnik u/na...

UPOZORENJE: važno je napomenuti da se stari znakovi opasnosti/stare oznake upozorenja i obavijesti ne mogu prevoditi u nove pictograme/nove oznake upozorenja i obavijesti na linearan i jednoznačan način budući da je njihova dodjela napravljena na temelju različitih pravila razvrstavanja.

CLP je svakako novi sustav razvrstavanja, ali on ni u čemu ne mijenja moguću opasnost te način i odgovornost prilikom uporabe sredstava za zaštitu bilja. Osnovno načelo ostaje isto.

Skladištitи proizvode u ormaru ili u odvojenoj zaključanoj prostoriji. Održavati mjesto urednim.

Dobro pročitati i slijediti mjere upozorenja za uporabu i upute na etiketi.

Nositi odgovarajuću zaštitnu opremu (npr. rukavice, zaštitno odijelo, čizme, masku za cijelo lice s odgovarajućim filtrom, ...)

Isprati masku (NE filter), zaštitno odijelo, čizme i rukavice vodom. Zaštitnu opremu nikada ne odlagati na mjesto na kojem su pohranjene kemikalije. Istuširati se.

Standardne oznake za tvari i njihove smjese

ŠIFRA	DOPUNSKA OZNAKA UPOZORENJA
EUH001	Eksplozivno u suhom stanju.
EUH014	Burno reagira s vodom.
EUH018	Pri uporabi može nastati zapaljiva/eksplozivna smjesa para-zrak.
EUH019	Može stvarati eksplozivne perokside.
EUH029	U dodiru s vodom oslobođa otrovni plin.
EUH031	U dodiru s kiselinama oslobođa otrovni plin.
EUH032	U dodiru s kiselinama oslobođa vrlo otrovni plin.
EUH044	Opasnost od eksplozije ako se zagrijava u zatvorenom prostoru.
EUH066	Ponavljano izlaganje može prouzročiti sušenje ili pucanje kože.
EUH070	Otrovno u dodiru s očima.
EUH071	Nagrizajuće za dišni sustav.

ŠIFRA	DOPUNSKI ELEMENT OZNAČAVANJA
EUH201	Sadrži olovo. Ne smije se koristiti na površinama koje mogu žvakati ili sisati djeca.
EUH201A	Upozorenje! Sadrži olovo.
EUH202	Cianoakrilat. Opasnost. Trenutno lijepi kožu i oči. Čuvati izvan dohvata djece.
EUH203	Sadrži krom (VI). Može izazvati alergijsku reakciju.
EUH204	Sadrži izocianate. Može izazvati alergijsku reakciju.
EUH205	Sadrži epoksidne sastojke. Može izazvati alergijsku reakciju.
EUH206	Upozorenje! Ne koristiti s drugim proizvodima. Mogu se osloboditi opasni plinovi (klor).
EUH207	Upozorenje! Sadrži kadmij. Tijekom uporabe stvara se opasni dim. Vidi podatke dostavljene od proizvođača. Postupati prema uputama o mjerama sigurnosti.
EUH208	Sadrži <i><naziv tvari koja dovodi do preosjetljivosti></i> . Može izazvati alergijsku reakciju.
EUH209	Pri uporabi može postati lako zapaljivo.
EUH209A	Pri uporabi može postati zapaljivo.
EUH210	Sigurnosno-tehnički list dostupan na zahtjev.
EUH401	Da bi se izbjegli rizici za zdravlje ljudi i okoliš, treba se pridržavati uputa za uporabu.

ŠIFRA	OZNAKA UPOZORENJA
H200	Nestabilni eksplozivi.
H201	Eksplozivno; opasnost od eksplozije ogromnih razmjera.
H202	Eksplozivno; velika opasnost od rasprskavanja.
H203	Eksplozivno; opasnost od vatre, udarnog vala ili rasprskavanja.
H204	Opasnost od vatre ili rasprskavanja.
H205	U vatri može izazvati eksploziju ogromnih razmjera.
H220	Vrlo lako zapaljivi plin.
H221	Zapaljivi plin.
H222	Vrlo lako zapaljivi aerosol.
H223	Zapaljivi aerosol.
H224	Vrlo lako zapaljiva tekućina i para.
H225	Lako zapaljiva tekućina i para.
H226	Zapaljiva tekućina i para.
H228	Zapaljiva krutina.
H229	Spremnik pod tlakom: može se rasprsnuti ako se grije.
H230	Može eksplozivno reagirati i bez prisustva zraka.
H231	Može eksplozivno reagirati i bez prisustva zraka na povиenom tlaku i/ili temperaturi.
H240	Zagrijavanje može uzrokovati eksploziju.
H241	Zagrijavanje može uzrokovati požar ili eksploziju.
H242	Zagrijavanje može uzrokovati požar.
H250	Samozapaljivo u dodiru sa zrakom.
H251	Samozagrijavanje; može se zapaliti.
H252	Samozagrijavanje u velikim količinama; može se zapaliti.
H260	U dodiru s vodom oslobada zapaljive plinove koji se mogu spontano zapaliti.

ŠIFRA	OZNAKA UPOZORENJA
H261	U dodiru s vodom oslobađa zapaljive plinove.
H270	Može uzrokovati ili pojačati požar; oksidans.
H271	Može uzrokovati požar ili eksploziju; jaki oksidans.
H272	Može pojačati požar; oksidans.
H280	Sadrži stlačeni plin; zagrijavanje može uzrokovati eksploziju.
H281	Sadrži potlučeni, ukapljeni plin; može uzrokovati kriogene opekline ili ozljede.
H290	Može nagrizati metale.
H300	Smrtonosno ako se proguta.
H300 + H310	Smrtonosno ako se proguta ili u dodiru s kožom.
H300 + H310 + H330	Smrtonosno ako se proguta, u dodiru s kožom ili ako se udiše.
H300 + H330	Smrtonosno ako se proguta ili ako se udiše.
H301	Otrovno ako se proguta.
H301 + H311	Otrovno ako se proguta ili u dodiru s kožom.
H301 + H311 + H331	Otrovno ako se proguta, u dodiru s kožom ili ako se udiše.
H301 + H331	Otrovno ako se proguta ili ako se udiše.
H302	Štetno ako se proguta.
H302 + H312	Štetno ako se proguta ili u dodiru s kožom.
H302 + H312 + H332	Štetno ako se proguta, u dodiru s kožom ili ako se udiše.
H302 + H332	Štetno ako se proguta ili ako se udiše.
H304	Može biti smrtonosno ako se proguta i uđe u dišni sustav.
H310	Smrtonosno u dodiru s kožom.
H310 + H330	Smrtonosno u dodiru s kožom ili ako se udiše.
H311	Otrovno u dodiru s kožom.
H311 + H331	Otrovno u dodiru s kožom ili ako se udiše.

ŠIFRA	OZNAKA UPOZORENJA
H312	Štetno u dodiru s kožom.
H312 + H332	Štetno u dodiru s kožom ili ako se udiše.
H314	Uzrokuje teške opekline kože i ozljede oka.
H315	Nadražuje kožu.
H317	Može izazvati alergijsku reakciju na koži.
H318	Uzrokuje teške ozljede oka.
H319	Uzrokuje jako nadraživanje oka.
H330	Smrtonosno ako se udiše.
H331	Otrovno ako se udiše.
H332	Štetno ako se udiše.
H334	Ako se udiše može izazvati simptome alergije ili astme ili poteškoće s disanjem.
H335	Može nadražiti dišni sustav.
H336	Može izazvati pospanost ili vrtoglavicu.
H340	Može izazvati genetska oštećenja <navesti način izloženosti ako je nedvojbeno dokazano da niti jedan drugi način izloženosti ne uzrokuje takvu opasnost>.
H341	Sumnja na moguća genetska oštećenja <navesti način izloženosti ako je nedvojbeno dokazano da niti jedan drugi način izloženosti ne uzrokuje takvu opasnost>.
H350	Može uzrokovati rak <navesti način izloženosti ako je nedvojbeno dokazano da niti jedan drugi način izloženosti ne uzrokuje takvu opasnost>.
H350i	Može uzrokovati rak ako se udiše.
H351	Sumnja na moguće uzrokovanje raka <navesti način izloženosti ako je nedvojbeno dokazano da niti jedan drugi način izloženosti ne uzrokuje takvu opasnost>.
H360	Može štetno djelovati na plodnost ili naškoditi nerodenom djetetu <navesti konkretni učinak ako je poznat> <navesti način izloženosti ako je nedvojbeno dokazano da niti jedan drugi način izloženosti ne uzrokuje takvu opasnost>.
H360D	Može naškoditi nerodenom djetetu.
H360Df	Može naškoditi nerodenom djetetu. Sumnja na moguće štetno djelovanje na plodnost.
H360F	Može štetno djelovati na plodnost.
H360FD	Može štetno djelovati na plodnost. Može naškoditi nerodenom djetetu.

ŠIFRA	OZNAKA UPOZORENJA
H360Fd	Može štetno djelovati na plodnost. Sumnja na mogućnost štetnog djelovanja na nerođeno dijete.
H361	Sumnja na moguće štetno djelovanje na plodnost ili mogućnost štetnog djelovanja na nerođeno dijete <navesti konkretni učinak ako je poznat> <navesti način izloženosti ako je nedvojbeno dokazano da niti jedan drugi način izloženosti ne uzrokuje takvu opasnost>.
H361d	Sumnja na mogućnost štetnog djelovanja na nerođeno dijete.
H361f	Sumnja na moguće štetno djelovanje na plodnost.
H361fd	Sumnja na moguće štetno djelovanje na plodnost. Sumnja na mogućnost štetnog djelovanja na nerođeno dijete.
H362	Može štetno djelovati na djecu koja se hrane majčinim mlijekom.
H370	Uzrokuje oštećenje organa <ili navesti sve organe na koje djeluje ako je poznato> <navesti način izloženosti ako je nedvojbeno dokazano da niti jedan drugi način izloženosti ne uzrokuje takvu opasnost>.
H371	Može uzrokovati oštećenje organa <ili navesti sve organe na koje djeluje ako je poznato> <navesti način izloženosti ako je nedvojbeno dokazano da niti jedan drugi način izloženosti ne uzrokuje takvu opasnost>.
H372	Uzrokuje oštećenje organa <ili navesti sve organe na koje djeluje ako je poznato> tijekom produljene ili ponavljane izloženosti <navesti način izloženosti ako je nedvojbeno dokazano da niti jedan drugi način izloženosti ne uzrokuje takvu opasnost>.
H373	Može uzrokovati oštećenje organa <ili navesti sve organe na koje djeluje ako je poznato> tijekom produljene ili ponavljane izloženosti <navesti način izloženosti ako je nedvojbeno dokazano da niti jedan drugi način izloženosti ne uzrokuje takvu opasnost>.
H400	Vrio otrovno za vodení okoliš.
H410	Vrlo otrovno za vodení okoliš, s dugotrajnim učincima.
H411	Otvorno za vodení okoliš s dugotrajnim učincima.
H412	Štetno za vodení okoliš s dugotrajnim učincima.
H413	Može uzrokovati dugotrajne štetne učinke na vodení okoliš.
H420	Štetno za zdravlje ljudi i okoliš zbog uništavanja ozona u višoj atmosferi.

Oznake upozorenja (H)

koje se nalaze u GHS-u,
a još ih nema u CLP-u
na dan 01.03.2015.

ŠIFRA	OZNAKA UPOZORENJA
H227	Zapaljiva tekućina.
H303	Može biti štetno ako se proguta.
H303 + H313	Može biti štetno ako se proguta ili dode u dodir s kožom.
H303 + H313 + H333	Može biti štetno ako se proguta, u dodiru s kožom ili ako se udiše.
H303 + H333	Može biti štetno ako se proguta ili ako se udiše.
H305	Može biti štetno ako se proguta i uđe u dišni sustav.
H313	Može biti štetno u dodiru s kožom.
H313 + H333	Može biti štetno u dodiru s kožom ili ako se udiše.
H315 + H320	Uzrokuje nadraživanje kože i oka.
H316	Uzrokuje blago nadraživanje kože.
H320	Uzrokuje nadraživanje oka.
H333	Može biti štetno ako se udiše.
H401	Otrovno za vodeni okoliš.
H402	Štetno za vodeni okoliš.

Čitajte etiketu!

Ona obuhvaća **SVE VAŽNE INFORMACIJE**
o svojstvima i ispravnoj i sigurnoj uporabi proizvoda.

- Doziranje, faza primjene
- Mjere opreza za okoliš, npr. tampon područja
- Mjere opreza za korisnika, npr. zaštitna oprema
- Smjernice za pružanje prve pomoći
- Znakovi opasnosti/piktogrami
- Brojevi za hitne slučajeve

Nosite odgovarajuću zaštitnu opremu!

VAŽNO: Nošenje rukavica smanjuje izloženost za više od 85%.

Stoga uvijek nosite rukavice!

- Čitajte etiketu kako biste saznali kakvu opremu je potrebno nositi. Očistite i osušite zaštitnu opremu nakon svake uporabe i čuvajte ju izvan prostorije za pohranjivanje sredstava za zaštitu bilja.
- **Rukavice, čizme i radno odijelo** moraju biti vodootporni i otporni na kemikalije.
Rukavice trebaju biti od odgovarajućeg materijala (najčešće se koristi neopren ili nitril).
- Ako u isto vrijeme koristite **pamučno radno odijelo i zaštitnu pregaču**, uvijek ih perite odvojeno
- Ako **etiketa** zahtijeva nošenje **polumaske ili maske**, na etiketi pogledajte koji filter treba staviti na jednu od njih (najčešće se koristi filter A2P3). Za potrebu zaštite od aerosola, najčešće se koristi filterska polumaska za zaštitu od čestica (FFP2).

UVIJEK ODABERITE KVALITETNU ZAŠTITNU OPREMU!

ŠIFRA	OZNAKA OBAVIJESTI
P101	Ako je potrebna liječnička pomoć pokazati spremnik ili naljepnicu.
P102	Čuvati izvan dohvata djece.
P103	Prije uporabe pročitati naljepnicu.
P201	Prije uporabe pribaviti posebne upute.
P202	Ne rukovati prije upoznavanja i razumijevanja sigurnosnih mjera predostrožnosti.
P210	Čuvati odvojeno od topline, vrućih površina, iskri, otvorenih plamena i ostalih izvora paljenja. Ne pušti.
P211	Ne prskati u otvoreni plamen ili drugi izvor paljenja.
P220	Čuvati/skladištiti odvojeno od odjeće/.../zapaljivih materijala.
P221	Poduzeti sve mjere opreza za sprječavanje miješanja sa zapaljivim...
P222	Spriječiti dodir sa zrakom.
P223	Spriječiti dodir s vodom.
P230	Čuvati navlaženo s...
P231	Rukovati u inertnom plinu.
P231 + P232	Rukovati u inertnom plinu. Zaštititi od vlage.
P232	Zaštititi od vlage.
P233	Čuvati u dobro zatvorenom spremniku.
P234	Čuvati samo u originalnom spremniku.
P235	Održavati hladnim.
P235 + P410	Održavati hladnim. Zaštititi od sunčevog svjetla.
P240	Uzemljiti/učvrstiti spremnik i opremu za prihvrat kemikalije.
P241	Rabiti električnu/ventilacijsku/rasvjetnu/.../opremu koja neće izazvati eksploziju.
P242	Rabiti samo neiskreći alat.
P243	Poduzeti mjere protiv pojave statičkog elektriciteta.
P244	Spriječiti dodir ventila i spojnica s uljem i masti.
P250	Ne izlagati mravljenju/udarcima/.../trenju.
P251	Ne bušiti, niti paliti čak niti nakon uporabe.
P260	Ne udisati prašinu/dim/plin/maglu/pare/aerosol.
P261	Izbjegavati udisanje prašine/dima/plina/magle/pare/aerosola.
P262	Spriječiti dodir s očima, kožom ili odjećom.
P263	Izbjegavati dodir tijekom trudnoće/dojenja.

ŠIFRA	OZNAKA OBAVIJESTI
P264	Nakon uporabe temeljito oprati...
P270	Pri rukovanju proizvodom ne jesti, piti niti pušti.
P271	Rabiti samo na otvorenom ili u dobro prozračenom prostoru.
P272	Zagadena radna odjeća ne smije se iznositi izvan radnog prostora.
P273	Izbjegavati ispuštanje u okoliš.
P280	Nositi zaštitne rukavice/zaštitno odijelo/zaštitu za oči/zaštitu za lice.
P282	Nositi zaštitne rukavice za hladnoću/zaštitu za lice/zaštitu za oči.
P283	Nositi otpornu na vatrnu/nezapaljivu odjeću.
P284	[U slučaju nedovoljne ventilacije] nositi sredstva za zaštitu dišnog sustava.
P301	AKO SE PROGUTA:
P301 + P310	AKO SE PROGUTA: odmah nazvati CENTAR ZA KONTROLU OTROVANJA/lječnika/...
P301 + P312	AKO SE PROGUTA: u slučaju zdravstvenih tegoba nazvati CENTAR ZA KONTROLU OTROVANJA/lječnika/...
P301 + P330 + P331	AKO SE PROGUTA: isprati usta. NE izazivati povraćanje.
P302	U SLUČAJU DODIRA S KOŽOM:
P302 + P334	U SLUČAJU DODIRA S KOŽOM: uroniti u hladnu vodu/omotati vlažnim zavojem.
P302 + P352	U SLUČAJU DODIRA S KOŽOM: oprati velikom količinom vode...
P303	U SLUČAJU DODIRA S KOŽOM (ili kosom):
P303 + P361 + P353	U SLUČAJU DODIRA S KOŽOM (ili kosom): odmah skinuti svu zagadenu odjeću. Isprati kožu vodom/tuširanjem.
P304	AKO SE UDIŠE:
P304 + P340	AKO SE UDIŠE: premjestiti osobu na svježi zrak i postaviti ju u položaj koji olakšava disanje.
P305	U SLUČAJU DODIRA S OČIMA:
P305 + P351 + P338	U SLUČAJU DODIRA S OČIMA: oprezno ispirati vodom nekoliko minuta. Ukloniti kontaktne leće ukoliko ih nosite i ako se one lako uklanjuju. Nastaviti ispiranje.
P306	U SLUČAJU DODIRA S ODJEĆOM:
P306 + P360	U SLUČAJU DODIRA S ODJEĆOM: odmah isprati zagadenu odjeću i kožu velikom količinom vode prije uklanjanja odjeće.
P308	U SLUČAJU izloženosti ili sumnje na izloženost:
P308 + P311	U SLUČAJU izloženosti ili sumnje na izloženost: nazvati CENTAR ZA KONTROLU OTROVANJA/lječnika/...
P308 + P313	U SLUČAJU izloženosti ili sumnje na izloženost: zatražiti savjet/pomoći lječnika.

ŠIFRA	OZNAKA OBAVIJESTI
P310	Odmah nazvati CENTAR ZA KONTROLU OTROVANJA/lječnika/...
P311	Nazvati CENTAR ZA KONTROLU OTROVANJA/lječnika/...
P312	U slučaju zdravstvenih tegoba nazvati CENTAR ZA KONTROLU OTROVANJA/lječnika/...
P313	Zatražiti savjet/pomoć lječnika.
P314	U slučaju zdravstvenih tegoba zatražiti savjet/pomoć lječnika.
P315	Hitno zatražiti savjet/pomoć lječnika.
P320	Hitno je potrebna posebna lječnička obrada (vidi... na ovoj naljepnici).
P321	Potrebna je posebna lječnička obrada (vidi... na ovoj naljepnici).
P330	Isprati usta.
P331	NE izazivati povraćanje.
P332	U slučaju nadražaja kože:
P332 + P313	U slučaju nadražaja kože: zatražiti savjet/pomoć lječnika.
P333	U slučaju nadražaja ili osipa na koži:
P333 + P313	U slučaju nadražaja ili osipa na koži: zatražiti savjet/pomoć lječnika.
P334	Uroniti u hladnu vodu/omotati vlažnim zavojem.
P335	Izmesti zaostale čestice s kože.
P335 + P334	Izmesti zaostale čestice s kože. Uroniti u hladnu vodu/omotati vlažnim zavojem.
P336	Zamrznute dijelove odmrznuti mlakom vodom. Ne trljati oštećeno mjesto.
P337	Ako nadražaj oka ne prestaje:
P337 + P313	Ako nadražaj oka ne prestaje: zatražiti savjet/pomoć lječnika.
P338	Ukloniti kontaktne leće ukoliko ih nosite i ako se one lako uklanjuju. Nastaviti ispiranje.
P340	Premjestiti osobu na svježi zrak i postaviti ju u položaj koji olakšava disanje.
P342	Pri otežanom disanju:
P342 + P311	Pri otežanom disanju: nazvati CENTAR ZA KONTROLU OTROVANJA/lječnika/...
P351	Oprezno ispirati vodom nekoliko minuta.
P352	Oprati velikom količinom vode/...
P353	Isprati kožu vodom/tuširanjem.
P360	Odmah isprati zagadenu odjeću i kožu velikom količinom vode prije uklanjanja odjeće.
P361	Odmah skinuti svu zagadenu odjeću.
P361 + P364	Odmah skinuti svu zagadenu odjeću i oprati je prije ponovne uporabe.

ŠIFRA	OZNAKA OBAVIJESTI
P362	Skinuti zagadenu odjeću.
P362 + P364	Skinuti zagadenu odjeću i oprati je prije ponovne uporabe.
P363	Oprati zagadenu odjeću prije ponovne uporabe.
P364	I oprati je prije ponovne uporabe.
P370	U slučaju požara:
P370 + P376	U slučaju požara: ako je sigurno, zaustaviti istjecanje.
P370 + P378	U slučaju požara: za gašenje rabiti...
P370 + P380	U slučaju požara: evakuirati područje.
P370 + P380 + P375	U slučaju požara: evakuirati područje. Gasiti s veće udaljenosti zbog opasnosti od eksplozije.
P371	U slučaju velikog požara i velikih količina:
P371 + P380 + P375	U slučaju velikog požara i velikih količina: evakuirati područje. Gasiti s veće udaljenosti zbog opasnosti od eksplozije.
P372	Opasnost od eksplozije u slučaju požara.
P373	NE gasiti vatru kada plamen može zahvatiti eksplozive.
P374	Gasiti vatru uz odgovarajući oprez s primjerenim udaljenostima.
P375	Gasiti s veće udaljenosti zbog opasnosti od eksplozije.
P376	Ako je sigurno, zaustaviti istjecanje.
P377	Požar zbog istjecanja plina: ne gasiti ako nije moguće sa sigurnošću zaustaviti istjecanje.
P378	Za gašenje rabiti...
P380	Evakuirati područje.
P381	Ukloniti sve izvore paljenja ukoliko je to moguće sigurno učiniti.
P390	Apsorbirati proliveno kako bi se spriječila materijalna šteta.
P391	Sakupiti proliveno/rasuto.
P401	Skladištiti...
P402	Skladištiti na suhom mjestu.
P402 + P404	Skladištiti na suhom mjestu. Skladištiti u zatvorenom spremniku.
P403	Skladištiti na dobro prozračenom mjestu.
P403 + P233	Skladištiti na dobro prozračenom mjestu. Čuvati u dobro zatvorenom spremniku.
P403 + P235	Skladištiti na dobro prozračenom mjestu. Održavati hladnim.
P404	Skladištiti u zatvorenom spremniku.

ŠIFRA	OZNAKA OBAVIJESTI
P405	Skladištitи pod ključem.
P406	Skladištitи u spremniku otpornom na nagrizanje/... spremniku s otpornom unutarnjom oblogom.
P407	Osigurati razmak između polica/paleta.
P410	Zaštititi od sunčevog svjetla.
P410 + P403	Zaštititi od sunčevog svjetla. Skladištitи na dobro prozračenom mjestu.
P410 + P412	Zaštititi od sunčevog svjetla. Ne izlagati temperaturi višoj od 50 °C/122 °F.
P411	Skladištitи na temperaturi koja ne prelazi... °C/... °F.
P411 + P235	Skladištitи na temperaturi koja ne prelazi... °C/... °F. Održavati hladnim.
P412	Ne izlagati temperaturi višoj od 50 °C/122 °F.
P413	Skladištitи količine veće od... kg/... lbs na temperaturi koja ne prelazi... °C/... °F.
P420	Skladištitи odvojeno od drugih materijala.
P422	Skladištitи uz ove uvjete:...
P501	Odložiti sadržaj/spremnik u/na...
P502	Pogledajte proizvođača/dobavljača zatražiti podatke o recikliraju/preradi.

Obavijesti (P)
 koje se nalaze u GHS-u,
 a još ih nema u CLP-u
 na dan 01.03.2015.

ŠIFRA	OZNAKA OBAVIJESTI
P304 + P312	AKO SE UDIŠE: u slučaju zdravstvenih tegoba nazvati CENTAR ZA KONTROLU OTROVANJA ili liječnika...

Korisne informacije:

<https://fis.mps.hr/trazilicaszb/>

FIS (Fitosanitarni informacijski sustav) je internetska stranica/alat koji obuhvaća sve informacije o registriranim sredstvima za zaštitu bilja u Republici Hrvatskoj.

www.crocpa.hr

Internetska stranica hrvatske Udruge proizvođača i zastupnika sredstava za zaštitu bilja (CROCPA). Udruga provodi projekt „Sigurna primjena pesticida“, te su na stranici dostupni dodatni materijali vezani za sigurnu primjenu sredstava za zaštitu bilja.

AGROTEKS d.o.o.

FLOREL d.d.

GENERA

Dow AgroSciences

orchem®

syngenta®

Zanimljivi izvori podataka

Europsko zakonodavstvo: UREDBA (EZ) BR. 1272/2008 EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA od 16. prosinca 2008. godine (Uredba CLP)

Hrvatski zavod za toksikologiju i antidoping (www.hzt.hr)

Priručnik za sigurno rukovanje i primjenu sredstava za zaštitu bilja, siječanj 2015. (www.mps.hr)

Brošuru prilagodila za Hrvatsku:

Udruga proizvođača i zastupnika sredstava za zaštitu bilja Republike Hrvatske (CROCPA)
Palinovečka 41, 10000 Zagreb,
tel./fax. +385 (01) 4814 262,
www.crocpa.hr

Phytofar ASBL, Diamant Building, Boulevard Reyers 80, 1030 Bruxelles (Izdjanie: 2014.)

